

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

20 Οκτωβρίου 2020

Αρ. Φακ.: 7.24.01/17

Αρ. Τηλ.: 22800895

Αρ. Φαξ: 22800862

E-mail: lgalazis@schools.ac.cy

Διευθυντές/Διευθύντριες

Δημόσιων και Ιδιωτικών Σχολείων

Μέσης Γενικής και

Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης

και Κατάρτισης

Θέμα: 9^{ος} Διαγωνισμός Δημιουργικής Γραφής στη μνήμη Μίμη Σουλιώτη, 2020-2021:

«Δημοτικό τραγούδι και Ελληνική Επανάσταση»

Οι Διευθύνσεις Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης προκηρύσσουν, με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 200 χρόνων από την έναρξη της Ελληνικής Επανάστασης, τον 9^ο Διαγωνισμό Δημιουργικής Γραφής στη μνήμη Μίμη Σουλιώτη, με θέμα: «Δημοτικό τραγούδι και Ελληνική Επανάσταση».

Το δημοτικό τραγούδι, συνδυασμένο άρρηκτα με τη μουσική και τον χορό, αποτυπώνει την κοινωνική ζωή του ανθρώπου σε ποικίλες εκφάνσεις και εκδηλώσεις της και εκφράζει παράλληλα τους πόθους και τις λαχτάρες του λαού, κυρίως κατά την περίοδο διάφορων δοκιμασιών ή εθνικών συμφορών. Το ηρωικό πνεύμα και η διεκδίκηση του αναφαίρετου δικαιώματος της ελευθερίας που διέπνεαν την Ελληνική Επανάσταση του 1821 αποτυπώνονται με κλασική λιτότητα και εκφραστική ενάργεια στο δημοτικό τραγούδι, ιδιαίτερα στα ιστορικά και στα κλέφτικα τραγούδια.

Στα τραγούδια αυτά εγκωμιάζονται η ηρωική ζωή και τα κατορθώματα των κλεφτών και αρματολών, εξυμνούνται οι αρετές τους και ενίοτε προβάλλεται η θυσία τους ως πρότυπο αρετής και αγωνιστικότητας. Άλλοτε εξιστορείται και προβάλλεται ο συλλογικός αγώνας για διεκδίκηση της ελευθερίας.

Οι φιλόλογοι μπορούν να αξιοποιήσουν για την προετοιμασία των μαθητών/-τριών τους τα προτεινόμενα ποιητικά κείμενα (βλ. τα ανθολογούμενα στα σχολικά βιβλία δημοτικά τραγούδια που σημειώνονται πιο κάτω ή άλλα κείμενα δικής τους επιλογής). Δεν είναι

απαραίτητο να δοθούν όλα τα κείμενα στους μαθητές/-τριες, αλλά μόνο εκείνο ή εκείνα που ανταποκρίνονται στα ενδιαφέροντά τους.

Ι.α. **Οι μαθητές/-τριες Γυμνασίου**, αφού μελετήσουν τα κύρια γνωρίσματα του δημοτικού τραγουδιού, αξιοποιώντας μέρος της ενδεικτικής Βιβλιογραφίας – Δικτυογραφίας που επισυνάπτεται, καλούνται να γράψουν ένα δικό τους ποιητικό κείμενο χρησιμοποιώντας ως αφορμή ένα από τα πιο κάτω ποιήματα, που είναι ανθολογημένα στα σχολικά εγχειρίδια Γυμνασίου, ή και άλλο δικής τους επιλογής:

- **Ο λόγος ανάγκη της ψυχής, Α΄ Γυμνασίου**

Θεματική ενότητα: Λαϊκή Παράδοση και Λογοτεχνία (Κλέφτικα):

- [«Θέλετε δέντρα ανθήσετε»] (σ. 73)
- «Του Δράμαλη» (σ. 73)

Ι.β. **Οι μαθητές/-τριες Λυκείου**, αφού μελετήσουν τα κύρια γνωρίσματα του δημοτικού τραγουδιού, με αξιοποίηση της συνημμένης Ενδεικτικής Βιβλιογραφίας – Δικτυογραφίας, καλούνται να γράψουν ένα δικό τους ποιητικό κείμενο, χρησιμοποιώντας ως αφορμή ένα από τα πιο κάτω ποιήματα, που είναι ανθολογημένα στα σχολικά εγχειρίδια, ή και άλλο δικής τους επιλογής:

- **Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας, Α΄ Λυκείου**

- «Της Δέσπως» (σ. 45)
- «Της Πάργας» (σ. 46)
- [«Της νύχτας οι αρματολοί»] (σ. 49)
- «Των Κολοκοτρωναίων» (σ. 50)
- «Των Κοντογιανναίων» (σσ. 52-53)

II. Οι μαθητές/-τριες Γυμνασίου και οι μαθητές/-τριες Λυκείου θα έχουν τη δυνατότητα:

α. να γράψουν ένα δικό τους ποίημα **στη δεδομένη μετρική και στιχουργική μορφή του ποιήματος-προτύπου** που θα επιλέξουν, στο πλαίσιο της γενικής θεματικής του Διαγωνισμού, με δυνατότητα προεκτάσεων στη σύγχρονη εποχή ή

β. να δημιουργήσουν **πιο ελεύθερα και αδέσμευτα, ποίημα σε παραδοσιακή ή σε νεωτερική μορφή, "συνομιλώντας" ωστόσο με τη θεματική του ποιήματος-προτύπου.**

Ως ενδεικτικό παράδειγμα για την πρώτη επιλογή μπορεί να αξιοποιηθεί το διδακτικό υλικό που παρατίθεται στους συνδέσμους:

α) http://ebooks.edu.gr/ebooks/v/html/8547/2218/Keimena-Neoellinikis-Logotechnias_G-Gymnasiou_html-empl/index05_03.html και

β) http://ebooks.edu.gr/ebooks/v/html/8547/2218/Keimena-Neoellinikis-Logotechnias_G-Gymnasiou_html-empl/index05_03.html ,

με θέμα τις μορφολογικές και σημασιολογικές απηχήσεις του δημοτικού τραγουδιού στην ποίηση του Αριστοτέλη Βαλαωρίτη.

Ως ενδεικτικά παραδείγματα για τη δεύτερη επιλογή μπορεί να αξιοποιηθούν τα ποιήματα: α) Βικτωρία Θεοδώρου, «Μη τη ζωή!», β) Τάσος Γαλάτης, «Το χάνι της Γραβιάς» και γ) Θανάσης Κωσταβάρας, «Θάνατος και αποθέωσις του καπετάν Θύμιου Βλαχάβα και του ιερομόναχου Δημητρίου στα Γιάννινα», τα οποία είναι προσβάσιμα στο διαδίκτυο.

Τόσο οι μαθητές/-τριες Γυμνασίου όσο και οι μαθητές/-τριες Λυκείου **θα γράψουν το αρχικό κείμενο και το δικό τους κείμενο σε δύο στήλες, στην ίδια σελίδα.**

Όροι του Διαγωνισμού:

1. Ο Διαγωνισμός απευθύνεται σε μαθητές/-τριες των Γυμνασίων, Λυκείων, Τεχνικών Σχολών και των Ιδιωτικών Σχολείων ιδίου τύπου. Κάθε μαθητής/-τρια μπορεί να γράψει ένα ποίημα, το οποίο θα συνομιλεί με ένα από τα προτεινόμενα κείμενα ή με άλλο δικής του/της επιλογής. Κριτήρια αξιολόγησης, σύμφωνα με το Πρόγραμμα Σπουδών Λογοτεχνίας, θα είναι: α) η πρωτοτυπία της ιδέας και β) ο βαθμός ανταπόκρισης στις ιδιαιτερότητες του ύφους και του τρόπου του ποιητή (μίμηση της μορφής, της δομής, των εκφραστικών μέσων, του λεξιλογίου, της θεματικής).

2. Τα κείμενα των μαθητών/-τριών πρέπει να αποσταλούν στη διεύθυνση: Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας, Διεύθυνση Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης, Γωνία Κίμωνος και Θουκυδίδου, Ακρόπολη, 1434 Λευκωσία, μέχρι τη **Δευτέρα, 15 Φεβρουαρίου 2021**, υπόψη δρα Λεωνίδα Γαλάζη, ΕΜΕ Φιλολογικών Μαθημάτων (αποδεικτικό στοιχείο η σφραγίδα του ταχυδρομείου). Εκπρόθεσμες συμμετοχές δεν θα αξιολογηθούν. **Η συμμετοχή των μαθητών/-τριών στον διαγωνισμό είναι προαιρετική και η συγγραφή θα γίνει στον ελεύθερο χρόνο τους. Κάθε σχολείο μπορεί να υποβάλει μέχρι τρεις (3) συμμετοχές.** Μαζί με το πρωτότυπο κείμενο κάθε συμμετοχής, να αποσταλούν πέντε φωτοαντίγραφα του κειμένου (στα οποία επίσης πρέπει το όνομα του συμμετέχοντος / της συμμετέχουσας να είναι καλυμμένο).

3. Σε όλες τις συμμετοχές πρέπει να αναγράφεται το ονοματεπώνυμο του/της μαθητή/-τριας, το σχολείο και η τάξη του/της, η πλήρης ταχυδρομική διεύθυνση, το τηλέφωνο, καθώς και το ονοματεπώνυμο του/της φιλολόγου, που είχε την ευθύνη της καθοδήγησης. Όλα τα στοιχεία των μαθητών/-τριών πρέπει να καλύπτονται. Έξω από τον φάκελο αποστολής πρέπει να αναγράφεται: **9^{ος} Διαγωνισμός Δημιουργικής Γραφής, 2020-2021: «Δημοτικό τραγούδι και Ελληνική Επανάσταση» και η διευκρίνιση Γυμνάσιο / Λύκειο.**

4. Η αξιολόγηση των ποιημάτων θα γίνει ξεχωριστά για το Γυμνάσιο και το Λύκειο από επιτροπή που θα οριστεί από το Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας και θα απονεμηθούν βραβεία στους/στις πρώτους/-ες μαθητές/-τριες κάθε βαθμίδας.

Για επίλυση αποριών σχετικά με τον διαγωνισμό, οι φιλόλογοι μπορούν να απευθύνονται στον ΕΜΕ Φιλολογικών Μαθημάτων δρα Λεωνίδα Γαλάζη (τηλ. 22800895, email: lgalazis@schools.ac.cy) ή στις Συμβούλους Φιλολογικών Μαθημάτων κ. Ευτυχία Γεωργίου (τηλ. 22806332, email: efgeorgiou@schools.ac.cy) (Πέμπτη, Παρασκευή) και κ. Μαρία Ορφανίδου (τηλ. 22806332, email: morfandidou@schools.ac.cy) (Δευτέρα, Τρίτη).

Καλούνται οι Διευθυντές/-τριες και οι Συντονιστές/-τριες Β.Δ. Φιλολογικών Μαθημάτων όπως ενθαρρύνουν τους/τις μαθητές/-τριες του σχολείου τους να λάβουν μέρος στον πιο πάνω διαγωνισμό.

— Επισυνάπτεται Παράρτημα: «Δημοτικό τραγούδι και Ελληνική Επανάσταση», Ενδεικτική Βιβλιογραφία – Δικτυογραφία

Δρ Κυπριανός Δ. Λούης
Διευθυντής Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης

Δρ Ηλίας Μαρκάτζης
Διευθυντής Μέσης Τεχνικής
και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης
και Κατάρτισης